

FABCITY: DE SLIMME, DUURZAME EN LEEFBARE STAD VAN DE TOEKOMST

11 APRIL - 26 JUNI 2016

Wat heeft FabCity studenten, docenten, onderzoekers en medewerkers van de HvA geleerd over het zoeken van verbinding met de stad?

FabCity vond dit voorjaar plaats op de kop van het Java-eiland. Kunstenaars, ontwerpers, ondernemers, bewoners en vele anderen kwamen bijeen om op nieuwe manieren naar vraagstukken van de stad van de toekomst te kijken. Ook gingen meer dan 300 studenten vanuit verschillende disciplines en nationaliteiten aan de slag op de FabCity campus en in verschillende wijken in de stad.

Belangrijkste gezamenlijke uitdaging: hoe maken we steden slim, duurzaam én leefbaar? En welke ontwerpprincipes helpen ons hierbij? De deelnemers werden gedurende 11 weken met elkaar in contact gebracht om zo de optimale condities te scheppen om tot nieuwe oplossingen, inzichten en methodieken voor deze uitdagingen te komen.

FabCity maakte deel uit van het culturele programma van het EU-voorzitterschap dat van januari - juni 2016 in Amsterdam plaatsvond, met als thema 'Europe by People - the future of everyday living'. De Hogeschool van Amsterdam was kernpartner, samen met o.a. Pakhuis de Zwijger, AMS Institute, InHolland en HKU.

HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM ALS KERNPARTNER

De thematiek, werkwijze en locatie van FabCity maakte de HvA tot een vanzelfsprekende kernpartner voor het programma Europe by People. Een breed samengesteld projectteam van de HvA heeft samen met vele medewerkers, onderzoekers, docenten en studenten gewerkt aan het realiseren van draagvlak bij de bestuurders, medewerkers en studenten en een bijdrage geleverd aan de positionering van HvA als partner van de stad Amsterdam.

FABCITY CAMPUS (ON-CAMPUS)

Op FabCity stonden zo'n vijftig paviljoens, verdeeld in acht gebieden. Met elkaar creëerden zij een plek waar ruimte was voor creativiteit en waar de kernopgaven van het Europe by People programma zichtbaar waren. De campus kende een grote mate van zelfvoorzienendheid op het gebied van energiegebruik, voedsel, afvalverwerking en bevoorrading van het terrein.

TIEN ONDERZOEKSGBIEDEN IN DE STAD (OFF-CAMPUS)

De studenten werkten gedurende FabCity aan transformatieopgaven van 10 gebieden in Amsterdam. Sommige gebieden kenden een ruimtelijk-fysieke opgave, weer andere een sociale of economische. De studenten werkten naast de methode van 'placemaking' volgens zes ontwerpprincipes voor duurzame en zelfvoorzienende steden van de toekomst; circular, local, connected, shared, human scaled and co-designed.

DE ACTIVITEITEN

De HvA heeft op verschillende manieren deelgenomen aan FabCity. Centraal stonden de programmering van het paviljoen Learning Lab en de deelname van studenten aan het off-campus programma. Ook de DenkTank, de wikkelhuisen en het vluchtelingenprogramma kwamen tot stand door initiatieven vanuit HvA.

Kijk voor alle HvA events en projecten op hva.nl/fabcity.

LEARNING LAB

Samen met drie andere kennispartners (AMS, InHolland en HKU) heeft de HvA het FabCity Learning Lab ontwikkeld. De HvA was gastheer van deze intensief gebruikte ruimte waar studenten, docenten en onderzoekers van HvA en andere onderwijsinstellingen uit binnen- en buitenland gebruik van maakten. Ook een aantal bedrijven en maatschappelijke organisaties uit het netwerk van HvA hebben hun bijeenkomst geprogrammeerd in het Learning Lab, waaronder BeeCare, Refugee Company, CIRCO, BNA Kring en CMNL.

- ▶ ongeveer 100 bijeenkomsten, waarvan 52 bijeenkomsten van HvA
- ▶ ongeveer 3000 bezoekers, waarvan 1000 studenten, 500 van HvA

Events

- Symposium Ondernemende Sociaal Werkers op 13 april
- Congres Design & the City op 19-22 april
- Schaduwtop EU op 19-22 april
- Going International! 2016 op 18 mei
- Scrum in het onderwijs 30 mei
- Store Innovation Network Event op 13 juni
- HvA Circulair op 23 juni
- Zomerbeurs voor de Gezonde Snack op 21 juni

FABCITY DENKTANK

De HvA heeft het initiatief genomen tot een aantal bijeenkomsten waarin de reflectie op het leren centraal stond onder de noemer 'FabCity DenkTank'. Tijdens verschillende bijeenkomsten hebben docenten, studenten, onderwijskundigen en externen ideeën uitgewisseld over hoe de werkzame principes van FabCity hun weg zouden kunnen vinden naar kennisinstellingen. Deelnemende partijen waren onder meer HvA, HKU, InHolland, Saxion, ASVA, UvA, Refugee Company, The Learning Lab.

- ▶ 3 bijeenkomsten
- ▶ 55 deelnemers, waarvan 41 HvA

WIKKELHUIZEN

Naast het Learning Lab als grote en drukbezochte ruimte van FabCity Campus heeft de HvA drie paviljoens ontwikkeld waarin verschillende activiteiten plaats vonden. Dit waren de Wikkelhuizen, duurzame huizen van 24 lagen karton, mede ontwikkeld door studenten van de HvA. Twee Wikkelhuizen stonden gedurende 10 weken op de campus, één Wikkelhuis werd tijdens FabCity 'gewikkeld' en heeft inmiddels een plek op de HvA campus Sport en Voeding. De Wikkelhuizen werden ook gebruikt voor verschillende vergaderingen, presentaties en overleg door groepen binnen en buiten HvA.

STARTUP PITSTOP

In de Startup Pitstop, onderdeel van het programma Ondernemerschap, adviseerde de HvA ondernemers over hun bedrijf. Daarnaast was het Wikkelhuis een uitvalsbasis voor een groep design studenten uit Hannover die op de campus onder meer prototypes voor huisvesting voor vluchtelingen hebben gemaakt van karton.

Kijk voor een uitgebreid verslag van de Startup Pitstop op hva.nl/fabcity.

- ▶ 36 teams/personen geadviseerd over hun opstartende bedrijf
- ▶ 40 vlogs waarin deelnemers van FabCity werden geïnterviewd
- ▶ uitreiking €750 voor beste pitch voor een ondernemingsidee

Events

- Startup Pitstop festival op 16 juni, georganiseerd door studenten MEEM
- Startup Pitstop in One Day, 9 keer op donderdag
- Europe in Cardboard op 9 juni

HVA BUILDING LAB

Het HvA Building Lab vormde een vaste werkplek voor studenten van de opleiding Bouwkunde die werkten aan hun afstudeerproject. Ook gingen studenten Product Design er aan de slag met het ontwerpen van producten voor vluchtelingen. Kijk voor de publicatie van Product Design op hva.nl/fabcity.

- ▶ 7 studenten afstudeeratelier Bouwkunde
- ▶ 33 studenten Product Design

Events

- Expo Product Design i.s.m. Refugee Company op 23 juni

EXPERT PROGRAMMA

De HvA heeft op meerdere manieren laten zien welke expertise zij als kennisinstelling kon inbrengen rond de thema's van het programma. De HvA organiseerde (en co-financierde) in dit kader drie grote conferenties.

Kijk voor een uitgebreid verslag van het congres DATC op designandthecity.eu.

Events

- Congres Design & the city op 19-23 april
- Open Innovation 2.0 op 22-23 mei
- Schaduw EU-top op 19-22 april

DESIGN & THE CITY

SUSTAINIST DESIGN PRINCIPLES

PLACE-MAKING

#1 Redesigning cities for people from the bottom up

CONNECTEDNESS

#2 Building communities as webs of life

LOCAL

#3 Designing for local qualities in a globalised world

COMMONS

#4 Connecting the 'C's: Collaborative Community-owned Common

CIRCULARITY

#5 Creating circular cities that connect social & environmental sustainability

PROPORTIONALITY

#6 Bringing 'human scale' into our urban living environments

CO-DESIGN

#7 Making cities with citizens

* BASED ON 'A SUSTAINIST LEXICON', 2016
CONCEPT AND TEXT: MICHEL SCHWARZ
SYMBOLS DESIGN: JOOST ELFFERS
DEVELOPED FOR FABCITY/EUROPE BY PEOPLE
CREATIVE COMMONS BY-NC-ND 3.0
A CO-PRODUCTION OF SUSTAINISM LAB
AND PAKKUIS DE ZWIJGER

OFF-CAMPUS PROGRAMMA

De kennisontwikkeling op de FabCity Campus werd gevoed door het off-campus student programme van Europe by People. In de voorbereiding nam de HvA actief deel aan de keuze van de gebieden en de transformatieopgaven. Mede daardoor kwam een accent te liggen op gebieden met een sociale opgave; daar waar de HvA in vergelijking met andere kennispartners (HKU, AMS, TU Delft en Wageningen University) een sterke betrokkenheid en expertise heeft opgebouwd. In een aantal van de gebieden hebben HvA-studenten van verschillende minoren gewerkt aan oplossingen voor vraagstukken in de stad. Studenten van de minor Experience en Event Management (MEEM) organiseerden de drie centrale events voor het off-campus student programme.

- ▶ Onderzoek in 10 gebieden, waarvan HvA in 3 gebieden (Indische Buurt/ Science Park, Wibautstraat, Staatsliedenbuurt)
- ▶ 5 minoren van HvA met studenten van alle faculteiten
- ▶ 300 studenten off-campus student programme, waarvan 30 HvA studenten
- ▶ 50 studenten minor Experience and Event Management voor off-campus events

Events

- Kick off Get Into FabCity! op 28 januari
- FabCity Halfway Festival op 19 mei
- FabCity Finale op 20 juni

Projecten

- Urban Playground in Indische Buurt
- Verbinding door Zorgtechnologie in Indische Buurt en Science Park
- BeeCare in Staatsliedenbuurt
- Slim (brom)fietsparkeren op de Knowledge Mile
- Plantage Way Finding

FABCITY... EN NU VERDER

Wat heeft FabCity de studenten en docenten van de HvA geleerd over het zoeken van verbinding met de stad? Op welke manier kan de HvA bijdragen aan de ontwikkeling van de stad? De ervaringen van studenten, docenten en medewerkers met 10 weken innovatie op FabCity komen samen in 7 inzichten:

1. Zoek de menselijke maat

Kies in de verbinding met de stad het juiste schaalniveau. De aanpak van grootstedelijke vraagstukken begint vaak bij de verbinding op het lokale niveau.

2. Breng inhoudelijk focus aan

Richt je in je onderzoek en onderwijs op een aantal gemeenschappelijke thema's. Het thema van FabCity was de slimme, duurzame en leefbare stad.

3. Doorbreek grenzen

Zoek verbindingen tussen onderwijs en onderzoek en verwijder de (denkbeeldige) schotten tussen lectoraten en disciplines. Werk multidisciplinair.

4. Versterk stedelijke netwerken

Creëer fysieke plekken in de stad waar mensen elkaar ontmoeten rond een thema, organiseer continuïteit en faciliteer digitale platforms met de community als eigenaar.

5. Faciliteer onderwijsinnovatie

Organiseer ruimte voor discussie over onderwijsinnovatie; bijvoorbeeld met ronde tafel gesprekken over inspirerende leeromgevingen. Maak gebruik van ideeën van de FabCity DenkTank.

6. Ontwikkel een gemeenschappelijke methodiek

Werk volgens een gemeenschappelijke methodiek voor gebiedsgericht werken. Gebruik de in stad en buurt aanwezige (kennis)bronnen bij de aanpak van lokale vraagstukken.

7. Wees van waarde voor de stad

Formuleer een visie op de waarde van de HvA voor de stad en draag via onderwijs of onderzoek bij aan de toekomst van de stad. Begin klein en benut de energie en inspiratie die er al is.